SWEDAC
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll

E-post: registrator@swedac.se
Webbplats: www.swedac.se
Telefon: 0771-99 09 00

Ärendenummer:
2026/2210
Datum:
2026-10-09

Er referens:
KN2026/01835

Klimat- och näringslivsdepartementet

Remissvar

European Innovation Act – Research and innovation

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll som ansvarar för bland annat ackreditering, reglerad mätteknik, ädelmetallkontroll och samordning av marknadskontroll vill lämna följande remissvar.

Inledningsvis vill Swedac påpeka att det i förordningens kapitel två, avsnitt ett, finns två artiklar som numrerats med nummer 10. Swedac bedömer att den andra av dem bör numreras som artikel 16.

Swedac noterar att artikel 15.4, i andra stycket, hänvisar till "certifieringsorganet" i bestämd form, utan att det av texten eller dess sammanhang framgår vilket organ som avses. Det är oklart om ett befintligt organ åsyftas, och i så fall vilket, eller om bestämmelsen förutsätter att ett nytt organ ska inrättas eller utses. Om bestämmelsen förutsätter ett nytt förfarande för certifiering, saknas helt bestämmelser om vilka krav som ställs på ett sådant organ. Det framgår exempelvis inte något om organets oberoende, kompetens, opartiskhet eller tillsyn. Utan sådana krav kan inte certifikatets tillförlitlighet säkerställas, vilket undergräver presumtionen om överensstämmelse som bestämmelsen avser att skapa. Om syftet i stället är att ett certifikat ska intyga att den ekonomiska aktören uppfyller kraven på tillstånd eller medlemskap, är det olyckligt att begreppet "certifikat" används utan förankring i etablerad vokabulär. Inom ramen för förordning (EG) nr 765/2008 om ackreditering[1] finns en välutvecklad terminologi för organ som bedömer överensstämmelse. I detta sammanhang är det tydligt vad ett certifieringsorgan är. Swedac bedömer att detta bör beaktas när bestämmelsen utformas.

Enligt artikel 35 ska Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO) inrätta och förvalta ett unionscertifieringssystem för värderingsmän av immateriella tillgångar. Certifieringen ska intyga att värderingsmannen har den kunskap och yrkeskompetens som krävs för att utföra värderingar enligt den frivilliga unionsram för värdering av immateriella tillgångar. Swedac vill framföra att det är olyckligt att samma organ – immaterialrättsmyndigheten – såväl ska fastställa kraven på kompetens, ansvara för utbildning och bedöma om kraven för certifieringen är uppfyllda. När regelgivning, prövning och beslut om certifiering är samlade hos ett och samma organ uppstår en uppenbar rollkonflikt: organet bedömer i praktiken sin egen standard och sin egen genomförda utbildning, utan yttre granskning av vare sig kravens lämplighet eller prövningens saklighet. Detta försvagar certifieringens trovärdighet och bevisvärde.

[1] EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

En i rättssäkerhets- och standardiseringshänseende bättre lösning vore att skilja rollerna åt mellan olika organ: att ett organ fastställer kompetenskraven och certifieringssystemets övergripande utformning, och att ett eller flera andra organ – oberoende av kravställaren – svarar för utbildning, kompetensprövning och utfärdande av certifikat. En sådan uppdelning tillgodoser den grundsats som är etablerad inom konformitetsbedömning, nämligen att den som sätter kraven inte samtidigt ska vara den som prövar och intygar att kraven är uppfyllda. Swedac anser därför att det bör övervägas om det inte är lämpligare att Immaterialrättsmyndigheten utformar de krav som ställs medan utbildning och kompetensprövning görs av ett certifieringsorgan som ackrediterats för uppgiften enligt förordning (EG) nr 765/2008.

Detta yttrande har beslutats av enhetschefen Erica Sandwing. Bedömningsledaren Magnus Pedersén har deltagit i handläggningen av ärendet.